

Skanskan vakiosopimusehdot aliurakassa

1.3.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1.	EHTOJEN TULKINTA.....	3
2.	URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS	3
2.1	Sivuvevällisyydet	3
2.1.1	Skanskan Supplier Code of Conduct -Eettinen ohjeisto alihankkijoille	3
2.2	Työmaan johtovellisyydet.....	3
3.	TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA.....	3
3.1	Yhteistoiminta ja työmaajärjestelyt.....	3
3.1.1	Työturvallisuutta, työmaajärjestelyjä, materiaaleja, ympäristöä ja yhteistoimintaa koskevat vaatimukset	3
3.1.2	Työmaan palaverihin ja tapahtumiin osallistuminen	4
3.1.3	Urakoitsijan työntekijöitä ja aliurakoitsijan käyttöä koskevat rajoitukset ja vaatimukset.....	4
3.1.4	Työaika koskevat vaatimukset	7
3.1.5	Laiminlyönteihin puuttuminen ja seuraukset	8
3.1.6	Tilajan oikeus urakoitsijan laiminlyönnin korjaamiseen	9
4.	LAADUNVARMISTUS	9
4.1	Urakoitsijan laadunvarmistus	9
4.1.1	Aloituspäivä	9
4.1.2	Laadunvarmistustoimenpiteet.....	10
4.1.3	Laatu- ja luovutusaineisto	10
5.	SOPIMUSASIAKIRJAT	10
5.1	Tarjouksen tekeminen	10
5.2	Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys	11
6.	URAKKA-AIKA	11
6.1	Aikataulun noudattaminen	11
6.2	Viivästyssakko	11
7.	VASTUUT	12
7.1	Vastuu rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä.....	12
7.2	Tuotevastuu	12

7.3 Takuu aika	12
7.4 Takuuajan virheiden korjaaminen	12
7.5 Vastuu takuuajan jälkeen asuntokohteissa	12
8. VAKUUDET	13
8.1 Urakoitsijan vakuudet tilaajalle.....	13
8.2 Tilaajan vakuudenantovelvollisuus	13
9. VAKUUTUKSET	13
9.1 Urakoitsijan vakuutukset	13
9.2 Rakennus- ja asennustyövuutuksen omavastuuosuuden maksu	13
10. MAKSUVELVOLLISUUS	13
10.1 Urakkahinnan maksaminen	13
10.2 Työturvallisuuteen kannustaminen ja työturvallisuusmaksuerä.....	14
10.3 Pidätykset.....	14
11. SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET	15
11.1 Lisä- ja muutostöistä sopiminen	15
11.2 Toteutuneiden määrien hyväksyttäminen	15
12. KOKOUKSET JA TARKASTUKSET	15
12.1 Asuntokauppalaan mukaiset toimitukset	15
13. VASTAANOTTO	15
13.1 Luovutusvaiheen suunnitelma	15
14. TILAAJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS	15
14.1 Urakoitsijan sopimusrikkomus.....	15
14.1.1 Urakoitsijan viivästyminen.....	15
14.1.2 Urakoitsijan sopimuksen vastainen toiminta	16
14.1.3 Rakennuttajan maksukyvyttömyys.....	16
14.2 Pakotteet	17
15. HENKILÖTIEDOT JA LUOTTAMUKSELLINEN TIETO	17
16. ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN	18
16.1 Sovellettava laki	18
16.2 Riitaisuuksien ratkaiseminen	18

1. EHTOJEN TULKINTA

Nämä vakiosopimusehdot sisältävät lisäyksiä, muutoksia ja tarkennuksia Rakennusurakan yleisiin sopimusehtoihin YSE 1998. Näillä sopimusehdoilla ei rajoiteta YSE-ehtojen mukaisia tilaajan oikeuksia tai urakoitsijan velvollisuuksia, ellei ehdossa tällaisesta rajoituksesta nimenomaisesti mainita.

2. URAKOITSIJAN SUORITUSVELVOLLISUUS

2.1 Sivovelvollisuudet

2.1.1 Skanskan Supplier Code of Conduct -Eettinen ohjeisto alihankkijoille

Tilaaaja on määritellyt liiketoimintansa ohjenuoraksi yhtenevät eettiset periaatteet kaikkialla maailmassa. Urakoitsija vakuuttaa tutustuneensa Supplier Code of Conductiin eli Eettiseen ohjeistoon alihankkijoille ja sitoutuu noudattamaan Eettisen ohjeiston periaatteita omassa suorituksessaan. Urakoitsija vastaa lisäksi siitä, että sen työntekijät sekä sen urakan täyttämässä käyttämät muut osapuolet noudattavat Eettisen ohjeiston periaatteita.

Tilaaajalla on oikeus suorittaa kohtuullisia tarkastuksia urakoitsijan tiloissa varmistaakseen, että urakoitsija noudattaa Eettisen ohjeiston periaatteita. Urakoitsijan on tutkittava mahdolliset epäillyt rikkeet omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan ja oikaistava havaitut laiminlyönnit välittömästi kuitenkin vaarantamatta muiden sopimusvelvoitteiden täyttämistä.

Tilaaaja noudattaa nollalahjapolitiikkaa, joka tarkoittaa sitä, että skanskalaiset eivät saa antaa tai vastaanottaa lahjoja. Lisää tietoa nollalahjapolitiikasta on saatavilla Skanskan internet-sivuilta. <https://www.skanska.fi/tietoa-skanskasta/vastuullisuus/eettisyys/code-of-conduct/edustaminen-ja-lahjat/>

Urakoitsijalle ei ole oikeutta käyttää tilaajaa referenssinä tai hyödyntää muullakaan tavoin tilaajan immateriaalioikeudella suojattua aineistoa, ellei erikseen muuta ole sovittu. Hankkeeseen osallistuneella urakoitsijan henkilöllä on edellä mainitusta poiketen kuitenkin oikeus käyttää hankkeen nimeä / omaa rooliaan referenssinä, ellei hankkeeseen liittyvä salassapitovelvollisuus tai muu erityinen syy tätä estä.

2.2 Työmaan johtovelvollisuudet

Tilaaaja on työmaapalveluista ja työmaan johtovelvollisuuksista vastaava urakoitsija.

3. TYÖN TOTEUTUS JA YHTEISTOIMINTA

3.1 Yhteistoiminta ja työmaajärjestelyt

3.1.1 Työturvallisuutta, työmaajärjestelyjä, materiaaleja, ympäristöä ja yhteistoimintaa koskevat vaatimukset

Urakoitsijan on noudatettava työturvallisuutta, työmaajärjestelyjä, materiaaleja, ympäristöä ja yhteistoimintaa koskevia vaatimuksia ja tilaajan ohjeita.

Urakoitsija vastaa aina työntekijöidensä ja mahdollisten aliurakoitsijoidensa työnjohdosta työmaalla.

Tilaaajalla ja sen edustajilla on oikeus tarkastaa urakoitsijan tilat, muut urakoitsijan sopimuksen täyttämiseksi käyttämät tilat ja toimitusketju välivarastoihin. Urakoitsija vastaa siitä, että tarkistus voidaan tarvittaessa tehdä myös sen alihankkijan em. tiloissa ja toimitusketjussa. Mikäli olosuhteet eivät ole vaatimusten mukaiset tai muutoin havaitaan, että urakoitsija tai sen alihankkijat rikkovat tässä sopimuksessa määriteltyjä velvoitteita, tulee urakoitsijan ryhtyä tarvittaviin parannustoimiin viipymättä ilman, että se aiheuttaa ongelmia toimituksissa ja muiden sitoumusten noudattamisessa.

3.1.2 Työmaan palaverieihin ja tapahtumiin osallistuminen

Urakoitsijan on osallistuttava urakoitsijapalaverieihin ja muihin työmaan yhteispalaverieihin ja -kokouksiin. Urakoitsijan ja sen työmaahenkilöstön on osallistuttava työmaan työturvallisuustapahtumiin.

3.1.3 Urakoitsijan työntekijöitä ja aliurakoitsijan käyttöä koskevat rajoitukset ja vaatimukset

Aliurakoitsijan käyttö

Urakoitsijalla ei ole oikeutta antaa työtä tehtäväksi edelleen aliurakoitsijalle tai teetättää työtä vuokratyöntekijöillä ilman tilaajan hyväksyntää. Tilaaja voi erityisestä syystä antaa hyväksynnän näiden käytölle, töiden ketjutus tätä pidemmälle on sallittua vain perustellusta syystä. Urakoitsijan on esitettävä aliurakoitsija tai henkilöstövuokrausyritys tilaajan hyväksyttäväksi riittävän ajoissa ennen työn aloittamista. Urakoitsijan aliurakoitsijaa ja vuokratyöntekijöitä koskevat kaikki samat vaatimukset kuin urakoitsijaa ja urakoitsijan on sisällytettävä vaatimukset omiin sopimuksiinsa alihankintaketjussa.

Tilaajavastuu ja Luotettava Kumppani -palvelu

Urakoitsijan on kuuluttava Vastuu Groupin Luotettava Kumppani -palveluun. Urakoitsijan on noudatettava tilaajavastuulakia aliurakoitsijoidensa osalta ja esitettävä aliurakoitsijan hyväksyttämisen yhteydessä aliurakoitsijan voimassa oleva Luotettava Kumppani -raportti tilaajalle. Urakoitsijan on sisällytettävä Luotettava kumppani -raporttiin selvitys toiminnan vastuuvakuutuksesta.

Mikäli urakoitsija on ulkomaalainen yritys, joka ei voi liittyä Luotettava Kumppani palveluun, on sen toimitettava tilaajavastuulain mukaiset selvitykset tilaajalle suomen tai englanninkielisinä ennen sopimuksen tekemistä (kts. alla oleva lista). Urakoitsijan tulee toimittaa lain mukaiset selvitykset riippumatta siitä, kuinka kauan työ kestää.

Urakoitsijan on esitettävä tilaajalle ennen sopimuksen tekemistä seuraavat lain tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006) tehtyine muutoksineen mukaiset selvitykset ja todistukset tai muu luotettava selvitys näistä (mikäli ko. tieto ei selviä Luotettava Kumppani -raportista):

- Selvitys siitä, että yritys on merkitty ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin sekä arvonlisävelvollisten rekisteriin.
- Kaupparekisteriote.
- Todistus verojen maksamisesta tai verovelkatodistus. Mahdollisesta verovelasta urakoitsijan on esitettävä Verohallinnon kanssa tehty maksusuunnitelma, kun verovelkaa on yli 500 euroa. Tilaaja ei tee sopimuksia urakoitsijoiden kanssa, joiden verovelan määrä on 10.000 euroa tai enemmän.
- Todistukset työntekijöiden eläkevakuutusten ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkemaksuja koskeva maksusopimus on tehty.
- Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä työehdoista.

- Todistus tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) tarkoitetun tapaturmavakuutuksen ottamisesta.
- Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä.

Tiedot ja todistukset eivät saa sopimuksentekohetkellä olla kolmea kuukautta vanhempia. Jos sopimus on voimassa yli 12 kuukautta, on urakoitsija tai työvoimaa vuokraava yritys velvollinen toimittamaan tilaajalle sopimussuhteen aikana vähintään 12 kuukauden välein tilaajavastuulain tarkoittamat tiedot. Urakoitsija on kuitenkin velvollinen toimittamaan ajantasaiset tiedot ja todistukset aina tilaajan pyytäessä sekä ilman erillistä pyyntöä olennaisten tietojen muuttuessa.

Urakoitsija tai sen yhtiömies taikka hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja taikka muussa siihen rinnastettavassa asemassa oleva henkilö ei saa olla määrätty liiketoimintakieltoon. Urakoitsijan on pyydettyä todistettava asia ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Muut työntekijöitä koskevat vaatimukset

Urakoitsijan on huolehdittava siitä, että kaikkiin alihankintaketjun sopimukseen sisällytetään edellisten lisäksi velvollisuus toimittaa kunkin sopimuksen tilaajalle ja pyydettyä tilaajalle (Skanska):

- selvitys työntekijöiden työnteko-oikeuden perusteista
- selvitys lähetettyjä työntekijöiden edustajasta ja sosiaaliturvasta
- tiedot sovellettavasta työehtosopimuksesta ja työntekijöiden palkoista
- tiedot henkilötunnisteista ja veronumeroista
- tiedot virallisesta henkilötodistuksesta, josta käy ilmi kansalaisuus
- verottajalle ilmoitettavat yritys- ja työntekijätiedot.

Selvitys työntekijän työnteko-oikeuden perusteista

Jos aliurakoitsijalla tai työvoimaa vuokraavalla yrityksellä on tilaajan työmaalla palveluksessaan ulkomaalainen työntekijä, on hän velvollinen toimittamaan vastaavalle mestarille tai muulle tilaajan edustajalle ja tarvittaessa edelleen toimitettavaksi selvityksen työntekijän työnteko-oikeuden perusteista.

EU:n / ETA-alueen ja Sveitsin ulkopuolelta lähetetyt työntekijät

Skanskan työmailla voi työskennellä lähetettynä työntekijöinä pääsääntöisesti vain toisten EU- / ETA-maiden sekä Sveitsin kansalaisia. Muiden maiden kansalaisten tulee hakea oleskelupa ja siihen liittyvä työnteko-oikeus Suomeen maahanmuuttovirastosta.

EU/ETA-maiden sekä Sveitsin ulkopuolelta tulevien lähetettyjen työntekijöiden käyttö Skanskan työmailla on mahdollista vain poikkeusluvalla. EU/ETA-maiden ulkopuolelta tulevat työntekijät eivät voi työskennellä työmaillamme ilman Suomen myöntämää oleskelulupaa ja siihen liittyvää työnteko-oikeutta tai Skanskan myöntämää kirjallista poikkeuslupaa. Poikkeuslupaa on haettava Skanskalta kirjallisesti hyvissä ajoin etukäteen.

EU/ETA-maiden sekä Sveitsin ulkopuolelta tulevalta lähetetyltä työntekijältä edellytetään aina maahanmuuttoviraston myöntämää työntekijän oleskelulupaa, jos työskentely Suomessa kestää yli 90 päivää 180 päivän ajanjaksolla. Urakoitsija ei saa kiertää tätä määrystä vaihtamalla työntekijöitä aikajakson täytyttyä pidempikestoisissa urakoissa.

Lakia lähetetyistä työntekijöistä valvova viranomainen

Lähetetyistä työntekijöistä annetun lain noudattamista valvoo Aluehallintaviraston työsuojelun vastuualue. Se antaa myös tietoja ja neuvoa ulkomaisia työnantajia sekä heidän työntekijöitään lakia koskevissa kysymyksissä. Urakoitsija on velvollinen ilmoittamaan Aluehallintovirastolle lain edellyttämät tiedot.

Selvitys lähetetyn työntekijän sosiaaliturvasta

Urakoitsijan on toimitettava ulkomaalaisten lähetettyjen työntekijöiden osalta tilaajavastuulain mukaiset selvitykset sosiaaliturvasta viimeistään viikkoa ennen työnteon aloittamista. EU/ETA maiden kansalaisilta kelpuutettavat E101 tai A1 -todistuksen tulee olla voimassa työnteon alkaessa. Mikäli ko. todistusta ei ole, tulee työntekijällä todistetusti olla otettuna työeläke- ja tapaturmavakuutus suomalaisesta yhtiöstä.

Lähetettyjen työntekijöiden edustaja

Urakoitsijan on nimettävä ennen työn aloittamista lähetetyistä työntekijöistä annetun lain mukainen edustaja Suomessa.

Työtä ei saa aloittaa ennen kuin edustajan yhteystiedot mm. osoite Suomessa on toimitettu tilaajalle. Jos edustaja vaihtuu, on uudesta edustajasta ilmoitettava välittömästi tilaajalle.

Mainitun edustajan velvollisuutena on säilyttää ja pyydettäessä luovuttaa tilaajalle:

- työnantajan yksilöintitiedot (nimi, yritystunnus, osoitetiedot)
- työntekijän yksilöintitiedot (nimi, henkilötunnus)
- selvitys lähetetyn työntekijän työehdoista (työsopimuksen kesto, työntekopaikka, tehtävät, sovellettava TES, palkan määräytymisperuste, työaika)
- selvitys lähetetyn työntekijän työnteko-oikeuden perusteesta (vapaa liikkuvuus, työntekijän oleskelulupa, jne.)
- lähetettyä työntekijää koskeva työaikakirjanpito
- tiedot lähetetyille työntekijöille maksetuista palkoista

Sovellettava työehtosopimus

Urakoitsija sitoutuu urakassa noudattamaan alansa yleissitovaa työehtosopimusta tai muuta työehtosopimusta, jota hän on velvollinen noudattamaan, sekä työ- ja sosiaalilainsäädäntöä. Milloin urakoitsija ei ole esimerkiksi työmarkkinajärjestön jäsenyyden tai työhön soveltuvan yleissitovan työehtosopimuksen perusteella sidottu työehtosopimuksen noudattamiseen, urakoitsijan sitoutuu noudattamaan ilmoittamaansa työehtosopimusta.

Ehtojen on vastattava vähintään niitä työsuhteen vähimmäisehtoja, joita Suomen lain ja työehtosopimusmääräysten mukaan on noudatettava samanlaatuudessa työssä.

Työntekijöiden oikeudet ja ihmisoikeudet (palkanmaksu, majoitus, rekrytointimaksu, järjestäytymisvapaus, henkilöpapereiden haltuunotto)

Urakoitsijan on maksettava työntekijöidensä palkka työntekijän osoittamalle pankkitilille Suomessa toimivan rahalaitoksen välityksellä. Maksaessaan palkan työnantajan on annettava työntekijälle euromääräinen kirjallinen laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

Mikäli työmaalla syntyy epäselvyyttä siitä, onko urakoitsija, hänen aliurakoitsijansa tai työvoimaa vuokraava yritys maksanut palveluksessaan olleille työntekijöille työehtosopimuksen mukaista palkkaa ja muita työehtosopimuksen edellyttämiä velvoitteita, on urakoitsija velvollinen esittämään palkan ja muiden velvoitteiden suorittamisesta asian

selvittämiseksi tarvittavat luotettavat tositteet tilaajalle viikon kuluessa pyynnön esittämisestä. Tilaajalla on oikeus saada nähtäväkseen mainitut tositteet myös urakoitsijan alihankinnoista.

Jos urakoitsija järjestää työntekijälle majoituksen, majoituksen tulee täyttää terveydensuojelulaissa säädetyt vaatimukset ja yritystä sitovan työehtosopimuksen määräykset majoitusoloista.

Urakoitsijan tulee varmistaa, että työntekijät eivät itse maksa millekään tahoille rekrytoinneistaan palkkioita tai siihen liittyviä kuluja.

Urakoitsijan työntekijöillä tulee olla järjestäytymisvapaus, oikeus perustaa ammattiyhdistyksiä ja liittyä niihin sekä oikeus työehtosopimusneuvotteluihin.

Urakoitsija ei saa ottaa haltuunsa työntekijöiden työlupa-asiakirjoja, passeja tai muita henkilöllisyystodistuksia.

Yllä mainittuihin asioihin liittyviä laiminlyöntejä pidetään vakavina sopimusrikkomuksina.

Henkilötunniste

Urakoitsijan on huolehdittava siitä, että jokaisella työmaalla työskentelevällä palveluksessaan olevalla työntekijällä tai mahdollisesti käyttämällään vuokratyöntekijällä on näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste sekä veronumero ja työnantajan yksilöintitiedot. Urakoitsijan on käytettävä työntekijöiden henkilökorttina Vastuu Groupin Valttikorttia.

Urakoitsijan on lisäksi toimitettava ennen työn aloittamista, viimeistään perehdytyksen yhteydessä, pääurakoitsijalle omien ja mahdollisten alihankkijoidensa työntekijöiden tai käyttämiensä vuokratyöntekijöiden nimet, syntymäajat ja veronumerot työmaalla tarvittavien kulkulupien myöntämiseksi ja niiden oikeellisuuden seuraamiseksi. Työntekijän on esitettävä perehdytyksen yhteydessä virallinen henkilötodistus, josta käy ilmi kansalaisuus.

Tietojen ilmoittaminen verottajalle

Kukin rakentamispalvelun tilaajana oleva urakoitsija on velvollinen ilmoittamaan työntekijä- ja urakkatiedot verottajalle kuukausittain verotusmenettelyä koskevien säädösten mukaisesti. Tilaaja työmaan päätoteuttajana pitää yllä työmaan kulkulupaluetteloja ja toimittaa verottajalle urakka- ja työntekijätiedot kuukausittain verotusmenettelyä koskevien säädösten mukaisesti. Urakoitsijan on toimitettava tilaajalle lakisääteisen tehtävän hoitamiseen tarvittavat tiedot.

Urakoitsija on velvollinen huolehtimaan siitä, että kaikki työmaalla työskentelevät työntekijät käyttävät sähköistä kulunvalvontaa työmaa-alueelle saavuttaessa ja sieltä poistuttaessa tilaajan ohjeistuksen mukaisesti.

Tietojen toimittamisen ajankohta

Urakoitsijan on toimitettava työmaan vastaavalle työnjohtajalle edellä mainitut selvitykset työntekijän työnteko-oikeuden perusteista, selvitys lähetetyn työntekijän eläketurvasta, tiedot lähetettyjen työntekijöiden edustajasta sekä kulkulupaan tarvittavat tiedot ennen töiden aloittamista. Töiden aikana urakoitsijan on toimitettava uuden työntekijän tiedot ennen kuin työntekijä aloittaa työskentelyn.

3.1.4 Työaikaa koskevat vaatimukset

Urakoitsija noudattaa kohteen yhdessä tilaajan kanssa sovittua työmaan työaikaa. Yleensä se on maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 16.00 välillä. Mikäli joudutaan poikkeuksellisesti työskentelemään päivittäisen työajan ulkopuolella, urakoitsijan pitää saada tähän tilaajan lupa.

Työskenneltäessä säännöllisen työajan ulkopuolella urakoitsijan, ali- tai sivu-urakoitsijan työnjohdon:

- a. on tehtävä työstään työn turvallisuussuunnitelma (TTS) ja käytävä se läpi kaikkien työntekijöiden kanssa;
- b. oltava koko ajan paikalla valvomassa omien työntekijöidensä työskentelyä ja varmistettava, ettei kukaan tee töitä yksin;
- c. työskentelyn jälkeen kierrettävä ja varmistettava, että työskentelyalue on kunnossa, koneet, laitteet sekä palovaaralliset valaisimet ovat pois päältä ja ettei työmaalle jää työntekijöitä; ja
- d. viipymättä työskentelyn jälkeen huolehdittava lukituksesta sekä palautettava kaikki luovutetut avaimet.

3.1.5 Laiminlyönnteihin puuttuminen ja seuraukset

Jos urakoitsija ei noudata työturvallisuutta, työmaajärjestelyjä, yhteistoimintaa, laadunvarmistusta tai muuta sopimusvelvoitettaan koskevaa velvollisuutta, urakoitsija on velvollinen suorittamaan tilaajalle sopimussakkoa jokaisesta yksittäisestä laiminlyönnistä. Vakavissa laiminlyönneissä työt keskeytetään välittömästi ja ryhdytään toimenpiteisiin ilman varoitusmenettelyä (kirjallinen huomautus).

1. 500 euroa jokaisesta laiminlyönnistä, josta tilaaja antaa kirjallisen huomautuksen. Tilaaja tekee kirjallisen reklamaation urakoitsijan sopimuksen vastuuhenkilölle.
  - a. työturvallisuus laiminlyönnistä, jonka johdosta työntekijä voidaan poistaa työmaalta
  - b. materiaalitoimituksen työmaalle saapumisaikaikkunaa koskevasta laiminlyönnistä;
  - c. puutteesta työkohteen siisteydessä tai järjestyksessä;
  - d. jätteiden syntypaikkajittelua koskevasta laiminlyönnistä;
  - e. materiaalin varastointia ja toimittamista työkohteeseen koskevasta laiminlyönnistä;
  - f. urakoitsijapalavereista ja muista työmaan yhteispalavereista tai -kokouksista poisjäämisestä tai laiminlyönnistä työnjohdossa;
  - g. itselleluovutusta koskevasta laiminlyönnistä;
  - h. tai muusta merkitykseltään edellisiin rinnastettavasta laiminlyönnistä;
2. 1.500 euroa
  - a. toistetusta työturvallisuus laiminlyönnistä, josta tilaaja antaa kirjallisen huomautuksen ja työntekijä poistetaan työmaalta loppupäivän ajaksi;
  - b. työntekijän perehdytyksen tai työhönopastuksen laiminlyönnistä;
  - c. puutteesta Valttikortin käytössä;
  - d. kulunvalvontaa koskevasta laiminlyönnistä;
  - e. tietojen ilmoittamista verottajalle koskevasta laiminlyönnistä;
3. 3.000 euroa
  - a. työntekijän oikeuksiin tai ihmisoikeuksiin liittyvistä rikkomuksista;
  - b. vakavasta työturvallisuus laiminlyönnistä;
  - c. työturvallisuus laiminlyönneistä korkean riskin töissä;
  - d. työskentelyn aloittamisesta ilman tilaajan lupaa ja turvallisuussuunnittelua;
  - e. poissaoloon johtaneen tapaturman ilmoittamatta jättämisestä;
  - f. aliorakoitsijan hyväksyttämistä koskevasta laiminlyönnistä;
  - g. tilaajavastuulain selvitysten toimittamista koskevasta laiminlyönnistä;
  - h. tilaajavastuulain mukaisen selvitysvelvollisuuden laiminlyönnistä urakoitsijan oman aliorakoitsijan osalta;
  - i. rakennustuotteen kelpoisuutta koskevien todistusten ja selvitysten laiminlyönnistä (esim. CE-merkintä);

4. 5.000 euroa jokaisesta urakoitsijan työntekijälle sattuneen vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneen työtapaturman jälkeisen tutkinnan tai korjaavien toimenpiteiden laiminlyönnistä.

Kohdassa 4 mainittuihin työtapaturmiin rinnastetaan myös vakavat läheltä piti –tilanteet, jotka olettavasti olisivat johtaneet kuolemantapaukseen, jos ajoitus tai paikka olisi ollut vähäisessä määrin toinen. Näitä tilanteita ovat mm. työntekijän putoaminen yli kahden metrin korkeudesta, nostossa pudonneet materiaalit silloin, kun ihmisiä on ollut noston alapuolella, väliaikaisten rakenteiden romahtaminen, kaivantojen sortuminen ja työntekijän ja ajoneuvon tai työkoneen törmäys. Kaikissa kohdassa 3 ja 4 ja niihin rinnastettavissa tilanteissa urakoitsijan edustajan tulee laatia tapaturmasta tai vakavasta läheltä piti-tilanteesta kirjallinen selvitys ja korjaavien toimenpiteiden suunnitelma viipymättä, ja kuitenkin viimeistään seitsemän työpäivän kuluessa. Suunnitelma tulee olla urakoitsijan toimitusjohtajan tai tämän valtuuttaman henkilön allekirjoittama.

Tilaaajalla on oikeus poistaa työmaalta tai estää sinne pääsy henkilöiltä, jotka eivät noudata työturvallisuutta, työmaajärjestelyjä, tai yhteistoimintaa koskevia vaatimuksia tai tilaajan ohjeita. Urakoitsijan on välittömästi osoitettava työhön korvaava työntekijä.

Jos työntekijä poistetaan turvallisuuslaiminlyönnin takia työmaalta, hän voi palata työhön vain uuden työmaahan perehdytyksen kautta. Urakoitsijan työnjohtajan on oltava läsnä perehdytyksessä. Näiden velvollisuuksien laiminlyönti rinnastetaan kohdan 1 laiminlyönteihin.

Nämä sopimussakot urakoitsijan laiminlyönneistä eivät rajoita urakoitsijan muuta vastuuta sopimusrikkomuksestaan. Nämä sopimussakot eivät esimerkiksi poista urakoitsijan velvollisuutta maksaa tilaajalle vahingonkorvauksena sopimussakko, jonka tilaaja urakoitsijan laiminlyönnin vuoksi joutuu maksamaan rakennuttajalle.

3.1.6 Tilaajan oikeus urakoitsijan laiminlyönnin korjaamiseen

Mikäli urakoitsija ei noudata tilaajan vaatimuksia tai ohjeita työturvallisuudesta, työmaajärjestelyistä tai yhteistoiminnasta, kuten esim.

- työmaa-alueen käytöstä,
- materiaalien toimittamisesta työmaalle,
- materiaalien varastoinnista,
- materiaalien säilyttämisestä työpisteissä,
- siisteydestä, järjestyksestä ja jätehuollosta sekä jätteiden syntypaikkalajittelusta,
- sekä pölyaltistuksen vähentämisestä,

jotka hänelle sopimuksen mukaan kuuluvat, on tilaajalla oikeus huomautettuaan urakoitsijaa huolehtia veloitteiden täyttämistä urakoitsijan kustannuksella. Laiminlyönnit, joiden tilaaja katsoo vaarantavan työturvallisuutta, voi tilaaja korjata välittömästi ilman huomautusta.

Tilaaja saa periä syntyneet kulut urakoitsijalta joko kuittaamalla vastaavan määrän urakkahintaa maksetuksi tai veloittamalla ne erikseen urakoitsijalta. Veloitus urakoitsijan laiminlyönnin korjaamisesta syntyneistä kustannuksista voi tulla urakoitsijalle myös suoraan tilaajan sopimuskumppanilta.

4. LAADUNVARMISTUS

4.1 Urakoitsijan laadunvarmistus

4.1.1 Aloituspalaveri

Urakoitsijan on osallistuttava ennen työn aloitusta työmaalla pidettävään aloituspalaveriin, jossa mm. tarkastetaan aloitusedellytykset, tarkennetaan työn aloituspäivä sekä tarkistetaan mahdolliset suunnitelmamuutokset ja niistä mahdollisesti seuraavat muutokset laatu- ja tuotevaatimuksiin. Aloituspalaverissa on urakoitsijalta oltava paikalla työtä johtava vastuuhenkilö.

4.1.2 Laadunvarmistustoimenpiteet

Urakka-asiakirjoissa mainittujen laadunvarmistustoimenpiteiden lisäksi urakoitsijan on noudatettava lakien, määräysten, hyvän rakentamistavan sekä yleisten Suomessa käytössä olevien standardien, työohjeiden ja työselostusten edellyttämiä laadunvarmistustoimenpiteitä.

Urakoitsijan laadunvarmistustoimenpiteisiin voi kuulua lisäksi esim. laatusuunnitelma, mallityöt, tarkemittaukset sekä muiden tarkastusasiakirjassa määriteltyjen toimenpiteiden suorittaminen. Viranomaisten vaatimat laadunvalvontatoimenpiteet kootaan työmaan tarkastusasiakirjaan, johon urakoitsija on velvollinen antamaan tilaajan pyytämät tiedot. Urakoitsija vastaa siitä, että kaikki tarvittavat ja pidettäväksi määrätyt tarkastukset tulee pidetyiksi ja tarkastuspöytäkirjat laadituiksi. Erityinen vastuu tarkastusten pitämisestä on peittyvien rakenteiden osalta.

Rakennuttajan edustajalla ja tilaajalla on oikeus varmistaa materiaalin ja työn laatu. Mikäli havaitaan puutteita, urakoitsijan tulee viipymättä korjata virheet ilman, että tilaajalle aiheutuu tästä viivettä tai lisäkustannuksia. Tilaajan, suunnittelijoiden tai rakennuttajan suorittama laadunvalvonta ei vähennä urakoitsijan vastuuta milteen osin.

Urakoitsijan on tehtävä jokainen työvaihe valmiiksi niin, että seuraava työvaihe voidaan aloittaa ilman minkäänlaisia lisätoimenpiteitä, ns. kerralla valmiiksi periaate. Urakoitsijan on tehtävä vaiheittain työkohteet täysin valmiiksi. Työkohteen valmistuessa urakoitsijan on tarkistettava työkohde, korjattava virheet ja puutteet ja siivottava työalue. Urakoitsijan on tehtävä työkohteesta itselle luovutus ja toimitettava tästä tilaajalle pöytäkirja, joka sisältää listan havaituista ja korjatuista virheistä ja puutteista. Työkohteen koko on yhteisesti sovittu työkokonaisuus, esim. asunto tai porraskerros.

Edellytämme, että urakoitsijat käyttävät tilaajan kohdekohtaisesti määrittelemää järjestelmää (yleisimmin Congrid), työkohteen vastaanottoon, osakohteiden tarkastuksiin, itselleluovutuksiin sekä vika- ja puutelistojen käsittelyyn. Tilaaja tarjoaa ilmaiseksi lisenssin urakoitsijan käyttöön sekä käytön opastuksen. Urakoitsijan tulee hankkia tarvittavat laitteet kustannuksellaan.

4.1.3 Laatu- ja luovutusaineisto

Urakoitsijan on toimitettava tilaajalle urakkaansa koskeva laatu- ja luovutusaineisto. Materiaalien tuote- ja käyttöturvallisuustiedotteet, sekä materiaalien hyväksyttämiseen vaadittava aineisto on toimitettava ennen materiaalien tilaamista. Materiaalien dokumentaatio on täydennettävä ennen urakan vastaanottoa hoito-ohjeilla ja toimittamiensa laitteiden käyttö- ja huolto-ohjeilla sekä muulla huoltokirjaan tarvittavalla erikseen määriteltävällä dokumentaatiolla. Aineisto on toimitettava tilaajalle tai tilaajan ilmoittamalle kolmannelle osapuolelle sähköisessä muodossa ennen urakan vastaanottoa. Vähäisetkin puutteet dokumentaatiossa ovat urakan vastaanoton este.

5. SOPIMUSASIAKIRJAT

5.1 Tarjouksen tekeminen

Jos tarjous poikkeaa tarjouspyynnöstä, on tarjouksessa oltava poikkeuksesta nimenomainen yksilöity maininta, jotta poikkeukseen voidaan vedota. Mahdollisesta vaihtoehtotarjouksesta on selkeästi käytävä ilmi, miten se poikkeaa tarjouspyynnön mukaisesta ratkaisusta. Jos

urakkalaskenta-asiakirjoissa on epäselvyyksiä tai tulkinnanvaraisuuksia, niistä tulee ilmoittaa tilaajalle.

5.2 Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Jos sopimusasiakirjat ovat sisällöltään ristiriitaisia, on kaupallisten asiakirjojen määräysten keskinäinen pätevyysjärjestys seuraava:

- a) urakkasopimus;
- b) urakkaneuvottelupöytäkirja;
- c) urakkarajaliite;
- d) tarjouspyyntö ja ennen tarjouksen antamista annetut kirjalliset lisäselvitykset;
- e) Skanskan vakiosopimusehdot aliurakassa;
- f) Skanskan työturvallisuus-, ympäristö-, tuote- ja logistiikkavaatimukset aliurakassa;
- g) Supplier Code of Conduct -Eettinen ohjeisto alihankkijoille;
- h) rakennusurakan yleiset sopimusehdot YSE 1998;
- i) tarjous;
- j) määrä- ja mittaluettelot;
- k) muutostöiden yksikköhintaluettelo;
- l) kulloinkin voimassa oleva laskutusohje, joka on saatavilla Skanskan internet-sivuilta.
<https://www.skanska.fi/tietoa-skanskasta/yhteystiedot/laskutusohjeet--ja-osoitteet/>

Teknisten asiakirjojen pätevyysjärjestys on YSE 1998 13§:n mukainen.

6. URAKKA-AIKA

6.1 Aikataulun noudattaminen

Urakoitsijan on noudatettava tilaajan laatimaa yleisaikataulua, työvaihe aikatauluja ja viikkoaikatauluja. Urakoitsijan on mitoitettava resurssinsa siten, että hänen suorituksensa pysyy mainituissa aikatauluissa. Mikäli kohteessa käytetään tahtituotantoa, tulee urakoitsijan sitoutua osapuolten yhdessä tekemiin tahtituotannon tavoitteisiin, tahtialueisiin ja tahtiaikaan sekä noudattamaan tahtituotannon päivittäisiä johtamiskäytäntöjä ja kehittämään tuotantosuunnitelmia. Edellytämme, että urakoitsija käyttää tilaajan kohdekohtaisesti määrittelemää tahtituotantosovellusta. Lisää tietoa tahtituotannosta (Tahtituotanto – opas aliurakoitsijoille) löytyy Skanskan internet-sivuilta.

<https://www.skanska.fi/492d5e/siteassets/tietoa-skanskasta/yhteistyokumppaneille/sopimusasiakirjat-ja-ohjeistukset/tahtituotanto-opas-aliurakoitsijoille.pdf>

Jos urakoitsija jää jälkeen aikataulusta, tilaajalla on oikeus ilmoitettuaan ensin kirjallisesti urakoitsijalle, viiden työpäivän jälkeen ilmoituksen lähettämisestä, lisätä resursseja urakoitsijalle kuuluviin töihin urakoitsijan kustannuksella.

6.2 Viivästyssakko

Jokaiselta työpäivältä, jonka urakan täyttäminen myöhästyy sovitusta urakan valmistumisajankohdasta tai välitavoitteesta, tilaajalla on oikeus saada urakoitsijalta viivästyssakkoa. Viivästyssakko on kultakin työpäivältä 0,2 % arvolisäverottomasta urakkasummasta. Urakkasummalla tarkoitetaan urakkahintaa lisättynä lisä- ja muutostöillä. Viivästyssakko lasketaan urakan valmistumisen osalta enintään 50 työpäivältä ja välitavoitteineen enintään 75 työpäivältä. 75 työpäivän maksimisakko voi koostua myös yksinomaan välitavoitteiden sakoista.

7. VASTUUT

7.1 Vastuu rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä

Jos urakoitsija rikkoo sopimusta käyttämällä rakennustuotteita, joilla ei ole vaadittua tuotehyväksyntää (esim. CE-merkintää), tai joiden tuotehyväksyntää koskevat selvitykset ovat puutteelliset tai jotka muuten eivät täytä lainsäädännön, kuten rakennustuoteasetuksen tai eräiden rakennustuotteiden tuotehyväksynnästä annetun lain ja vastaavan asetuksen vaatimuksia, viivästyksestä aiheutuvaa vahinkoa koskevia vastuunrajoituksia ei sovelleta vaan urakoitsija on velvollinen korvaamaan tilaajalle täysimääräisesti kaiken viivästyksestään aiheutuvan vahingon. Urakoitsija on myös velvollinen korvaamaan tilaajalle täysimääräisesti kaikki tuotehyväksyntää koskevien selvitysten puutteellisuuden vuoksi aiheutuvat vahingot ja kustannukset.

7.2 Tuotevastuu

Suhteessa tilaajaan urakoitsija vastaa suoritusvelvollisuuteensa kuuluvien tuotteiden tuotevastuusta yhteisvastuullisesti muiden mahdollisesti tuotevahingosta vastuussa olevien osapuolien kanssa. Mikäli tuotteet aiheuttavat tuotevastuulain mukaisen vahingon, jonka tilaajan on korvattava joko vahingon kärsineelle tai sopimuskumppanilleen, sitoutuu urakoitsija korvaamaan tilaajalle kaiken tällaisen vahingon sekä kaiken muun tuotevahingosta aiheutuvan vahingon.

7.3 Takuu aika

Takuu aika alkaa urakkasuorituksen tai sen osan vastaanotosta.

Urakoitsijan takuu aika ei pääty ennen kuin tilaajan takuu aika sopimuskumppanilleen urakoitsijan suorituksen osalta on päättynyt. Tilajalla on lisäksi oikeus esittää urakoitsijalle tämän takuuseen perustuvat vaatimukset vielä 14 vuorokauden kuluessa takuuajan päättymisestä.

Urakkasopimusasiakirjoihin merkitään takuu aika vuosina. Takuuajan alkaminen ja päättymisen määräytyvät tämän kohdan ehtojen mukaisesti ja varsinkin takuu aika voi olla vuosina ilmoitettua lukua pidempi.

7.4 Takuuajan virheiden korjaaminen

Urakoitsijan on korjattava takuuvirheet viimeistään 3 viikon kuluessa siitä, kun urakoitsija on saanut tiedon takuuvirheistä. Akuutit rakennuttajan päivittäistä toimintaa haittaavat virheet tulee kuitenkin korjata välittömästi. Sellaisten virheiden, joita ei teknisesti voi korjata kolmessa viikossa, korjaamisen aikataulu on sovittava tilaajan kanssa. Urakoitsijan on noudatettava tilaajan ohjeita korjausten suorittamisessa.

Jos virheitä ei ole korjattu sovituksessa aikataulussa, on urakoitsija velvollinen maksamaan tilaajalle sakkoa 1000 € / alkava viikko. Sopimussakot eivät rajoita urakoitsijan muuta vahingonkorvausvelvollisuutta eivätkä tilaajan oikeuksia virhetilanteessa.

7.5 Vastuu takuuajan jälkeen asuntokohteissa

Asuntorakennuskohteissa urakoitsija on mainitun takuuajan jälkeenkin vastuussa suorituksestaan asuntokauppalaan 7 luvun 2 §:n perusteella.

8. VAKUUDET

8.1 Urakoitsijan vakuudet tilaajalle

Vakuudeksi hyväksytään vain vakavaraisen raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus.

8.2 Tilaajan vakuudenantovelvollisuus

Tilaaja ei anna vakuutta.

9. VAKUUTUKSET

9.1 Urakoitsijan vakuutukset

Urakoitsijalla tulee olla voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärä on oltava vähintään 1.000 000 euroa sekä henkilö- että esinevahingoissa ja jonka omavastuu on enintään 5 000 euroa. Urakoitsijan tulee ennen töiden aloitusta toimittaa kopio vakuutuskirjasta tilaajalle. Urakoitsija vastaa siitä, että vakuutusturva kattaa myös kaikkien urakoitsijan käyttämien aliurakoitsijoiden työt tai aliurakoitsijalla tulee olla oma vastaavan suuruinen vastuuvakuutus.

Urakoitsija on velvollinen ottamaan työntekijöilleen tapaturmavakuutukset, jotka kattavat mahdollisesta työtapaturmasta ja ammattitaudista aiheutuvat vahingot. Urakoitsijan aliurakoitsijoilla on oltava vastaavat vakuutukset.

Urakoitsijan on pyydettäessä esitettävä tositteet vakuutusten olemassaolosta myös kaikkien käyttämiensä aliurakoitsijoiden osalta.

9.2 Rakennus- ja asennustyövakuutuksen omavastuuosuuden maksu

Rakennus- ja asennustyövakuutuksen omavastuuosuuden maksaa se urakoitsija, jonka toimien johdosta vahinko on aiheutunut.

10. MAKSUVELVOLLISUUS

10.1 Urakkahinnan maksaminen

Ensimmäinen maksuerä tai lasku on suuruudeltaan korkeintaan 5 % urakkahinnasta. Se ei ole maksukelpoinen ennen kuin urakan aloituspalaveri on pidetty, urakoitsijan laatima työn turvallisuussuunnitelma (TTS) tai tehtäväsuunnitelma on hyväksytty, työt aloitettu, työaikainen vakuus luovutettu tilaajalle, sopimus on allekirjoitettu ja tiedossa olevien materiaalien tuotehyväksyntädokumentaatio on toimitettu.

Viimeinen maksuerä tai lasku on suuruudeltaan vähintään 10 % urakkahinnasta. Se ei ole maksukelpoinen ennen kuin urakkasuoritus on valmis ja vastaanotettu, kaikki virheet ja puutteet on jälkikarkastuksessa hyväksytysti korjattu, taloudellinen loppuselvitys on pidetty, takuuajanvakuus on luovutettu, takuutodistukset, huoltokirja-aineisto sekä loputkin laatudokumentit on toimitettu.

Lisäksi urakoitsijan on huomioitava työturvallisuusmaksuerä, kts. kohta 10.2 Työturvallisuuteen kannustaminen ja työturvallisuusmaksuerä.

Laskussa tulee olla liitteenä tilaajan työnjohdon allekirjoittama ilmoitus laskun mukaisten työvaiheiden valmistumisesta laatudokumentteineen. Urakoitsijan on hyväksyttävä tuntityöt päivittäin tilaajan vastaavalla työnjohtajalla tai vastaavan työnjohtajan hyväksymän menettelyn mukaisesti tilaajan muulla työnjohtajalla.

Lasku ei ole maksukelpoinen ennen kuin materiaalien aines- ja jäljitettävyystodistukset sekä tuotehyväksyntään liittyvät selvitykset on toimitettu tilaajalle.

Urakoitsijalla ei ole oikeutta siirtää sopimukseen perustuvia oikeuksiaan kolmannelle osapuolelle ilman tilaajan suostumusta. Urakoitsijan saatavien siirtäminen edellyttää tilaajan suostumuksen ja erikseen laadittavan sopimuksen tilaajan, urakoitsijan ja rahoituslaitoksen välille.

Urakoitsijan on noudatettava tilaajan laskutusohjeita. Laskun virheellisyydestä aiheutuvasta maksun viivästyttämisestä on vastuussa urakoitsija.

Urakoitsija hyväksyy, että maksut tilaajalta ovat vain maksu, mutta eivät todiste urakan mukaisten tehtävien suorittamisesta urakkasopimuksen mukaisesti.

10.2 Työturvallisuuteen kannustaminen ja työturvallisuusmaksuerä

Tilaajalla on mahdollisuus palkita urakoitsijaa työturvallisuuskannustimella, kun urakoitsija on osoittanut erinomaista työturvallisuuden tasoa.

- Urakoitsija on tilaajan sopimusten työturvallisuusvaatimusten noudattamisen lisäksi merkittävästi osallistunut työmaan turvallisuuden parantamiseen.
- Urakoitsijan työnjohto on suorittanut hyväksytysti Skanskan perehdytysportaalin työturvallisuuden kurssit.
- Urakoitsijan jokaiselle omalle työntekijälle antaman työn opastuksen lisäksi urakoitsija on sovitusti järjestänyt työmaalla turvallisuustietoiskun.
- Urakoitsijan työntekijöille ei ole annettu huomautuksia työturvallisuuden laiminlyönneistä tai ole sattunut poissaoloon johtaneita työtapaturmia.

Työturvallisuuskannustin on suuruudeltaan maksimissaan 2.500 €.

Sen lisäksi mitä edellä kohdassa 10.1 Urakkahinnan maksaminen on todettu, työturvallisuusmaksuerä tai lasku on suuruudeltaan vähintään 5 % urakkahinnasta kuitenkin minimissään 5.000 €. Se ei ole maksukelpoinen ennen kuin kohdassa 3.1.5 Laiminlyönnteihin puuttuminen ja seuraukset mahdolliset työturvallisuuteen liittyvät sopimussakot on hoidettu. Tämä maksuerä tai laskupidätys ei rajoita urakoitsijan muuta vastuuta sopimusrikkomuksesta.

10.3 Pidätykset

Tilaajalla on muualla esitetyn lisäksi oikeus pidättää maksamattomasta urakkahinnasta:

- a) palkat, jotka tilaaja joutuu maksamaan, jos urakoitsija jättää työntekijöidensä palkkoja maksamatta;
- b) se osuus urakkahinnasta, jonka perusteena olevassa suorituksessa on puutteita CE-merkintävaatimukseen liittyen.

Tilaajalla on oikeus tehdä pidätykset myös, jos urakoitsijan aiheuttama vahinko tai laiminlyönnit ovat kohdistuneet tilaajan kanssa Suomessa samaan konserniin kuuluvan yrityksen urakkaan.

11. SUUNNITELMA- JA HINTAMUUTOKSET

11.1 Lisä- ja muutostöistä sopiminen

Urakoitsijalla on velvollisuus ilmoittaa tilaajalle välittömästi huomattuaan suunnitelmissa lisä- ja muutostöitä aiheuttavia muutoksia tai puutteita.

Lisä- ja muutostöistä on sovittava ennen työn aloittamista kirjallisesti niiden hyväksymiseen oikeutetun tilaajan edustajan kanssa. Jos lisä- tai muutostyöstä ei ole sovittu kirjallisesti ennen työn aloittamista, urakoitsijalla ei ole oikeutta saada työstä lisäkorvausta tai pidennystä suoritusajkaan.

Yllä esitystä poiketen, pienistä ja kiireellisistä muutoksista voi kuitenkin urakkasopimuksessa nimenomaisesti ko. tarkoitukseen yksilöity tilaajan edustaja antaa määräyksen YSE 1998 -ehtojen mukaisesti.

11.2 Toteutuneiden määrien hyväksyttäminen

Urakoitsijan on hyväksyttävä yksikköhintaisten ja omakustannehintaisten sekä muiden lopulliselta hinnaltaan toteutuvien määrien perusteella määräytyvien tilattujen lisä- ja muutostöiden määrät tilaajan työnjohdolla päivittäin. Ylitöistä ei suoriteta lisäkorvausta, ellei siitä ole ennakkoon yhteisesti sovittu tilaajan kanssa.

12. KOKOUKSET JA TARKASTUKSET

12.1 Asuntokauppalain mukaiset toimitukset

YSE:n mukaisten katselmusten ja tarkastusten lisäksi urakoitsija on velvollinen osallistumaan asuntokauppalain mukaisiin toimituksiin ja tarkastuksiin.

13. VASTAANOTTO

13.1 Luovutusvaiheen suunnitelma

Urakoitsija on velvollinen tilaajan pyynnöstä osallistumaan luovutusvaiheen suunnitelman tekoon ja sitoutumaan noudattamaan sitä. Luovutusvaiheessa kohde tehdään sovitut osat alueet kerrallaan täysin valmiiksi. Luovutukset tehdään yhteisesti sovittu työkokonaisuus kerrallaan. Urakoitsija korjaa tilaajan, rakennuttajan ja/tai asukkaiden esittämät viat ja puutteet heti. Kohteen jälkitarkastuksessa ei saa olla yhtään virhettä. Tilajalla on oikeus esittää urakoitsijalle rakennuttajan ja/tai asukkaiden ilmoittamia virheitä koskevat vaatimuksensa perusteeltaan yksilöityinä kahden viikon kuluessa koko kohteen vastaanotosta, vaikka ko. urakka olisi jo vastaanotettu.

14. TILAAJAN OIKEUS PURKAA SOPIMUS

14.1 Urakoitsijan sopimusrikkomus

14.1.1 Urakoitsijan viivästyminen

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus, jos urakoitsija ei pysy sovitussa aikataulussa tai työtehossa (yksikkö/aika).

14.1.2 Urakoitsijan sopimuksen vastainen toiminta

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus, jos urakoitsija:

1. toimii tilaajan Eettisen ohjeiston periaatteita noudattamisesta koskevien ehtojen vastaisesti;
2. rikkoo työturvallisuutta koskevia määräyksiä;
  - a. työskentelemällä säännöllisen työajan ulkopuolella sopimuksenvastaisesti;
  - b. siten, että työntekijä poistetaan pysyvästi työmaalta työturvallisuutta koskevan laiminlyönnin vuoksi;
  - c. muulla merkittävydeltään edellisiin rinnastuvalla tavalla;
3. rikkoo vakavasti työturvallisuutta koskevia määräyksiä toisella työmaalla ja tilajalla olisi tällaisen laiminlyönnin perusteella oikeus purkaa sopimus
4. rikkoo aliurakoitsijan ja työntekijöiden käyttöä koskevia määräyksiä
  - a. jättämällä hyväksyttämättä aliurakoitsijan tilajalla
  - b. jättämällä esittämättä palveluksessaan olevasta työntekijästä asianmukaista työntekijän oleskelulupaa tai selvitystä siitä, että lupaa ei tarvita;
  - c. jättämällä nimeämättä ulkomaalaisten työntekijöiden edustajaa, ilmoittamatta uudesta edustajasta tai jättämällä huolehtimatta edustajalle kuuluvista tehtävistä;
  - d. muulla merkittävydeltään edellisiin rinnastuvalla tavalla;
5. ei toimita tilaajavastuulain mukaisia selvityksiä suomen- tai englanninkielisinä kohdassa 3.1.3 edellytetyksi;
6. ei ole esittänyt tuotteiden kelpoisuutta koskevia todistuksia ja selvityksiä (esim. CE-merkintä) kahden viikon kuluessa sovitusta ajankohdasta;
7. laiminlyö työnantajavelvollisuutensa
  - a. jättämällä noudattamatta työntekijöidensä työsuhteissa hänen noudatettavakseen kuuluvaa työehtosopimusta;
  - b. jättämällä maksamatta työntekijöidensä palkkoja ajallaan;
  - c. urakoitsijasta johtuvasta syystä työmaata uhataan saarrolla;
  - d. muulla merkittävydeltään edellisiin rinnastuvalla tavalla;

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus Eettisen ohjeiston periaatteiden rikkomisen tai vakavan työturvallisuutta koskevan laiminlyönnin tai muun vakavan sopimusrikkomuksen perusteella ilman etukäteistä, purku-uhkaista huomautusta.

Seuraus

Jos tilaaja edellä tarkoitetuissa tapauksissa purkaa sopimuksen, urakoitsija on velvollinen korvaamaan tilaajalle kaikki ne sopimuksen purkamisen johdosta aiheutuvat kustannukset, jotka suoritusta loppuun saatettaessa syntyvät yli sovitun urakkahinnan, samoin kuin kaikki muutkin tilaajalle urakoitsijan menettelyistä tai sopimuksen purkamisesta aiheutuvat vahingot.

14.1.3 Rakennuttajan maksukyvyttömyys

Tilajalla on oikeus purkaa sopimus, jos rakennuttaja asetetaan konkurssiin tai rakennuttajan muuten havaitaan olevan sellaisessa tilassa, ettei hänen voida odottaa täyttävän sopimuksen mukaista maksuvelvollisuuttaan tilaajalle.

Tilajan tulee ilmoittaa rakennuttajan maksukyvyttömyydestä kirjallisesti urakoitsijalle. Ilmoituksen jälkeen tilajalla on oikeus välittömästi keskeyttää työmaan työt ja purkaa sopimus.

Jos tilaaja edellä tarkoitetuissa tapauksissa purkaa sopimuksen, tilaaja on velvollinen korvaamaan urakoitsijalle purkamiseen mennessä suoritettua työtä vastaavan osuuden kokonaisurakkasummasta. Urakoitsijalla ei ole oikeutta muuhun korvaukseen tai hyvitykseen tilaajalta.

14.2 Pakotteet

Urakoitsija ilmoittaa, vakuuttaa ja vastaa siitä, että se tai sen omistajat aina lopulliseen omistajaan (beneficial owner) saakka eivät ole YK:n, EU:n, Yhdysvaltain tai Iso-Britannian asettamien pakotteiden tai vientirajoitteiden kohteena suoraan taikka omistuksen tai määräysvallan kautta taikka muiden tahojen ylläpitämien vastaavien rajoitteiden kohteena. Urakoitsija sitoutuu pyydettyä toimittamaan Skanskalle riittävät ja totuudenmukaiset tiedot omistusrakenteestaan tämän osoittamiseksi.

Urakoitsija sitoutuu välittömästi ilmoittamaan, mikäli sen edellä antama vakuutus ei enää pidä paikkaansa.

Mikäli urakoitsijan edellä antama vakuutus ei enää pidä paikkaansa tai urakoitsija muutoin rikkoo tässä lausekkeessa määrättyjä velvoitteitaan, Skanskalla on oikeus tämän sopimusrikkomuksen johdosta purkaa osapuolten välinen sopimus tai niin halutessaan keskeyttää sen toteuttaminen pakotteiden voimassaolon ajaksi. Urakoitsija on tietoinen siitä, että pakotteiden johdosta maksut urakoitsijalle voivat estyä tai viivästyä tai Skanska voi muutoin estyä toteuttamasta tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Tästä aiheutuneesta vahingosta urakoitsijalla ei ole oikeutta saada Skanskalta viivästys- tai muuta korvausta.

15. HENKILÖTIEDOT JA LUOTTAMUKSELLINEN TIETO

Urakoitsijalla ei ole oikeutta käyttää tietoonsa saamiaan henkilötietoja tai Skanskan luottamuksellisia tietoja mihinkään muuhun kuin sopimusvelvoitteiden toteuttamiseen. Salassapitovelvoite luottamuksellisen tiedon ja henkilötiedon osalta säilyy myös sopimuksen päättymisen jälkeen.

Henkilötietojen käsittely ja tietosuojat

Skanska kerää, käsittelee ja tallentaa sopimuskumppaniensa ja sidosryhmiensä edustajien sekä työntekijöiden henkilötietoja Skanska Oy:n ja sen tytäryhtiöiden sopimuskumppani- ja sidosryhmärekisteriin. Urakoitsija vahvistaa, että sillä on tietosuojalainsäädännön mukainen oikeusperuste edustajiensa ja työntekijöidensä henkilötietojen toimittamiseksi Skanskalle yhteistyö- ja sopimusten toteuttamistarkoitukseen. Skanska käsittelee sopimuskumppaniensa ja sidosryhmiensä edustajien henkilötietoja Skanska Oy:n ja sen tytäryhtiöiden sopimuskumppani- ja sidosryhmärekisterin tietosuojaselosteen mukaisesti.

Seloste on nähtävissä Skanskan internet-sivuilta. <https://www.skanska.fi/tietoa-skanskasta/yhteistyokumppaneille/Tietosuojaseloste/>

Siltä osin, kun urakoitsija saa tietoonsa ja käsittelee Skanskan henkilöstön tai asiakkaiden henkilötietoja, on tietojen käsittely suoritettava voimassa olevan tietosuojalainsäädännön ja Skanskan tietojenkäsittelysopimuksen mukaisesti, joka ehtoineen muodostaa osan sopimusta. Tietojenkäsittelysopimus on saatavilla Skanskan internet-sivuilta.

<https://www.skanska.fi/tietoa-skanskasta/yhteistyokumppaneille/sopimusasiakirjat-ja-ohjeistukset/>

Mikäli pääsopimuksen ja tietojenkäsittelysopimuksen välillä on ristiriitaa, sovelletaan ensisijaisesti tietojenkäsittelysopimuksen ehtoja.

Luottamuksellinen tieto

Sopimuksen toteuttamisen puitteissa urakoitsija saattaa saada tietoonsa Skanskan luottamuksellista tietoa. Luottamuksellisella tiedolla tarkoitetaan kaikkea sellaista ei-julkista,

Skanskan liiketoimintaan liittyvää tietoa, joka koskee Skanskan, sen yhteistyökumppaneiden tai asiakkaiden:

- asiakas- tai henkilötietoja
- liiketoimintaa, toimintatapoja ja tuotantotapoja
- tietoa, joka ei ole tai ole ollut yleisesti saatavilla
- informaatiota, joka on tullut urakoitsijan tietoon urakan yhteydessä
- tietoa, joka on sen luonteista, että urakoitsijalla on ollut tai olisi pitänyt olla käsitys sen luottamuksellisuudesta.

Urakoitsija sitoutuu käsittelemään ja säilyttämään Skanskalta vastaanottamiensa luottamuksellisia tietoja erityisen huolellisesti siten, ettei tietojen luottamuksellisuus vaarannu missään vaiheessa ja soveltamaan vähintään samanlaisia keinoja ja tarkkuutta luottamuksellisen tiedon suojaamiseksi kuin urakoitsija soveltaa omaan luottamukselliseen tietoonsa. Urakoitsija ei saa välittää, paljastaa tai luovuttaa Skanskan luottamuksellisia tietoja kolmansille osapuolille mukaan lukien sellaiset urakoitsijan työntekijät, jotka eivät tarvitse luottamuksellista tietoa sopimuksen mukaiseen tarkoitukseen, ilman Skanskan etukäteen antamaa kirjallista suostumusta. Kun tietojen luovuttaminen kolmansille osapuolille on välttämätöntä sopimuksen toteuttamiseksi, urakoitsijan tulee varmistaa, että kolmas osapuoli sitoutuu pitämään luottamukselliset tiedot salassa.

16. ERIMIELISYYDET JA NIIDEN RATKAISEMINEN

16.1 Sovellettava laki

Tähän sopimuksen sovelletaan Suomen lakia pois lukien sen lainvalintaa koskevat säännökset.

16.2 Riitaisuuksien ratkaiseminen

Kaikki tästä urakkasopimuksesta aiheutuvat tai sopimukseen liittyvät erimielisyydet, joista osapuolet eivät pääse neuvotteluteitse sovintoon, jätetään yksijäsenisen välimiesoikeuden ratkaistavaksi kulloinkin voimassa olevaa välimiesmenettelystä annettua lakia noudattaen.

Välimiesmenettelyn kieli on suomen kieli, mutta kirjelmät, todistelut sekä todistajien kuuleminen voidaan toimittaa joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi.

Salassapito koskee välimiesmenettelyprosessia sekä välitystuomiota.

Välimiesmenettelyn paikka on Helsinki.